

Bog anmeldelse:

Kommunikationshandicap - i et pædagogisk og psykologisk perspektiv

af Jesper Dammeyer og Louise Bøttcher

Forlaget: Samfundslitteratur

Vejl. Pris: 180,-

1. udgave 2015

Bogen giver med sine 10 kapitler en god introduktion til forskellige typer af kommunikative udfordringer med mennesker, der har sansetab (syn eller hørelse), mennesker med ekspressive vanskeligheder, eller mennesker med kognitive udfordringer. Der skelnes således mellem, om man har vanskeligheder med at opfatte kommunikationen, udtrykke sig kommunikativt eller i bearbejdning af kommunikationen. Ligeledes skelnes der klart mellem medfødte eller erhvervede kommunikative vanskeligheder.

Der gives en kort gennemgang af den typiske sproglige udvikling som basis for, hvad der er anderledes for en person med kommunikationshandicap.

Det pædagogiske og psykologiske perspektiv skinner igennem fra start til slut, hvor erhvervelsen af sprog og kommunikativ kompetence – uanset form – beskrives og illustreres som fundamental i forhold til at udvikle kognitive evner, kunne bearbejde sine egne oplevelser, udtrykke sine tanker og endelig få indflydelse på sit liv gennem såvel en aktiv rolle i kommunikationen som at der er plads til at deltage i kommunikationen.

Både mennesker med kommunikationshandicaps og deres omgivelser, pårørende såvel som fagfolk, er hyppigere udsat for, at den gensidige forståelse oftere mislykkes.

Der lægges vægt på både fælles opmærksomhed i interaktion men også på kommunikation om fælles tredje – altså at have fælles opmærksomhed omkring et objekt – hertil også evnen til Theory of Mind. Forhåbentlig kan vi se frem til mere uddybende beskrivelser af, hvad det betyder for udvikling af kognition, når kommunikation tager længere tid, når man (formodentlig) flere gange end andre bliver rettet i de konklusioner, man drager.

Ud over beskrivelser af de overordnede forskellige typer af kommunikative funktionsnedsættelser, som fremstår i et let tilgængeligt sprog og med masser af referencer, vil jeg gerne fremhæve, at bogen hele vejen igennem beskæftiger sig med kommunikationshjælpemidler og direkte er med til at give os et sprog at navigere i og med omkring brugen af forskelligt teknologisk udstyr til støtte for kommunikationen. Dette er et fagområde, vi kender fra høreområdet, når kommunikationsteknisk udstyr skal i anvendelse f.eks. i en folkeskoleklasse.

Ud over at det kan transmittere et tydeligere lydssignal for en elev med høretab, så er det en kompleks social og kognitiv proces for alle parter at anvende kommunikationsteknisk udstyr.

”Det er ikke gjort med at tænde for kontakten”, skriver Jesper Dammeyer og Louise Bøttcher, fordi ”det ikke indgår i gængs kulturelt repertoire”.

Det påpeges endvidere i bogen, hvordan yderligere udfordringer opstår, når et udstyr skal bruges i forskellige sammenhænge og måske tilmed af forskellige andre (familien ift. fagfolk f.eks.)

Bogen er en relativ kort introduktion til emnet baseret på den nyeste forskning, men formidlet, så den både kan anvendes af studerende på videregående uddannelser, af forældre og pårørende og professionelle med kontakt til mennesker med kommunikative vanskeligheder.

Jeg vil klart anbefale bogen til PPR, som vejleder lokalt netop omkring brug af kommunikativt udstyr og i forhold til, hvilken kommunikativ praksis, der skal understøttes.

Aida Regel Poulsen

Hørekonsulent